

Zaaknr : 23Z02981
Documentnr : 23.0035796

Onderwerp : Lossers Isolatieprogramma tranche 2024

Inleiding

Een goed geïsoleerd huis heeft veel voordelen: minder kou en tocht, een lagere energierekening en minder CO₂-uitstoot. Maar liefst 2 van de 3 woningen in Nederland hebben nog geen goede isolatie¹. Er is nog een hele weg te gaan. Isoleren is een van de belangrijke pijlers binnen de warmtetransitie. Dit is de overgang van de oude manier van verwarmen naar een nieuwe, duurzame manier. De fossiele brandstof moet vervangen worden door hernieuwbare bronnen. Om dit te kunnen bereiken moeten we het woningaanbod 'aardgasvrij' ready maken. Dit betekent dat we de warmtevraag naar beneden moeten krijgen, onder andere door het isoleren van woningen. De gemeente speelt hierin een belangrijke informerende, stimulerende en faciliterende rol. Op 5 september is de raad geïnformeerd middels een presentatie en is aangegeven welke richting we op willen voor de lokale isolatie aanpak. Op basis van deze presentatie is een plan van aanpak voor het Nationaal Isolatieprogramma opgesteld en ingediend.

Dit Lossers Isolatieprogramma is de uitwerking hiervan en hierin laten we zien waar we de komende tijd mee bezig gaan:

1. Lokale aanpak Nationaal Isolatieprogramma
 - 1.1. Hulploket subsidies en financiering
 - 1.2. Subsidie voor het isoleren van woningen
 - 1.3. Doe-Het-Zelf aanpak
 - 1.4. Ontwikkelingen
2. Isolatiesubsidie voor alle inwoners
3. Financieringsmogelijkheden
 - 3.1. SVn

Het Nationaal Isolatieprogramma

Vanuit het rijk is het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) opgesteld. Hieruit zijn financiële middelen beschikbaar gesteld via een Specifieke Uitkering (SPUK) aan gemeenten om hier verder invulling aan te geven. Het doel van het Nationaal Isolatieprogramma is om 2,5 miljoen woningen te isoleren in de periode tot en met 2030. De nadruk ligt hierbij op de 1,5 miljoen slecht geïsoleerde woningen met een laag energielabel. Hiervoor stelt het rijk 4 miljard euro beschikbaar aan gemeenten.

Het Nationaal Isolatieprogramma bestaat uit 4 actielijnen, dit zijn:

1. Lokale aanpak om 750.000 koopwoningen te isoleren, samen met de gemeente;
2. Isoleren van één miljoen huurwoningen door verhuurders;
3. Versneld isoleren van 750.000 koopwoning op eigen initiatief;
4. Samen energie besparen met laagdrempelige maatregelen.

Hierbinnen hebben gemeenten de mogelijkheid om op actielijn 1 een programma op te stellen. Voor een schematische weergave zie in bijlage 1 de praatplaat Nationaal Isolatieprogramma. Deze 'lokale aanpak' draagt binnen de eigen gemeente bij aan het isoleren van slecht geïsoleerde woningen. Hierbij is het vanuit het Rijk de bedoeling om te zorgen voor continuïteit binnen deze aanpak en middelen periodiek beschikbaar te stellen tot

¹ Milieu Centraal - <https://www.milieucentraal.nl/energie-besparen/isoleren-en-besparen/#:~:text=Een%20goed%20ge%C3%AFsoleerd%20huis%20heeft,hebben%20nog%20geen%20goede%20isolatie.>

2030. De middelen die voor 2023-2024 beschikbaar zijn gesteld zijn middels het plan van aanpak aangevraagd en toegekend.

1. Lokale aanpak Nationaal Isolatieprogramma

Voor de lokale aanpak krijgen we SPUK middelen die uit het Nationaal Isolatieprogramma komen. Voor de gemeente Losser bedraagt dit €708.100(incl. BTW) voor 2023-2024, deze middelen mogen tot eind 2026 worden uitgegeven. In 2024 kunnen we voor het jaar 2025 weer nieuwe middelen aanvragen.

Tijdslijn meerjarige aanpak

Aan de middelen vanuit het NIP zitten voorwaarden. De middelen zijn bedoeld om woningen te isoleren die een laag energielabel hebben en onder de gemiddelde WOZ-waarde van onze gemeente vallen (€335.000). De energie labels die hieronder vallen zijn de D, E, F en G-labels. Daarnaast moeten we minimaal 485 woningen bereiken met deze middelen, dit komt neer op een gemiddelde van €1460 per woning.

De vier Noordoost Twentse gemeenten hebben voor de middelen van het jaar 2023-2024 samen een lokaal isolatieprogramma uitgewerkt die uit drie onderdelen bestaat. Deze drie onderdelen zijn op 5 september gepresenteerd aan de raad en zijn in oktober in de aanvraag van de SPUK middelen benoemd. De SPUK middelen zijn op basis daarvan in november 2023 toegekend. De drie onderdelen worden hieronder toegelicht en dragen op verschillende manieren bij aan het ondersteunen van inwoners om hun woning te isoleren.

1.1. Hulploket subsidies en financiering

Bij verschillende NOT-gemeenten komen vragen van inwoners over het aanvragen van subsidies of financieringsinstrumenten, inwoners geven aan niet altijd op de hoogte te zijn of het moeilijk te vinden om deze subsidies aan te vragen. Een hulploket kan hiervoor uitkomst bieden. Het hulploket kan inwoners helpen bij het aanvragen van subsidies en/of financiering voor het verduurzamen van hun eigen woning. Voor deze aanpak reserveren we een bedrag uit de SPUK middelen van €85.000.

Het opzetten van een hulploket voor Noordoost Twente bestaat uit:

- 1 à 1,5 FTE beschikbaar stellen om inwoners van Noordoost Twente te ondersteunen;
- dit gedurende 3 jaar beschikbaar te stellen, waarbij het mogelijk is dat het hulpakket langer aangehouden wordt;
- meer persoonlijke begeleiding bij het beantwoorden van de vragen van inwoners middels een fysiek contactmoment op locatie binnen de gemeente of eventueel bij mensen thuis. Dit laatste nog nader uit te werken op basis wat in de praktijk het beste werkt.

1.2. Subsidie voor het isoleren van woningen

Op dit moment kent de gemeente Losser al een subsidie die beschikbaar gesteld is aan alle particuliere woningeigenaren ten behoeve van het isoleren van hun woning. Er wordt een vast bedrag per m² gegeven afhankelijk van het type maatregel. Dit kan tot een maximum van €750,-. De subsidie is een gemeentelijk versie van de Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) subsidie van de Rijksoverheid en is stapelbaar. De gemeente Losser zal vanuit de SPUK €190.000 reserveren voor de isolatiesubsidie.

Het voorstel is om deze subsidie in aangepaste vorm te continueren. De subsidie wordt aangepast op de volgende punten:

- Er komen twee verschillende uitvoeringbudgetten. Eén budget heeft dezelfde voorwaarden als de SPUK (WOZ-waarde <€335.000 én een D,E,F of G-label);
- De subsidie duurt voor een periode van 3 jaar om continuïteit te waarborgen;
- De subsidie wordt halfjaarlijks geëvalueerd en bijgesteld op basis van de SPUK voorwaarden.

1.3. Doe-Het-Zelf aanpak

De vier NOT- gemeenten werken op het moment van schrijven gezamenlijk aan de invulling van een derde maatregel voor de doe-het-zelvers in de regio. De maatregel is voor inwoners die hun woning (deels) zelf willen verduurzamen. Landelijk zijn hier geen subsidies of financieringsinstrumenten voor en is het tot op heden een onderbedeelde doelgroep. De vier NOT-gemeenten willen ook hen helpen hun woning te verduurzamen. Het uitwerken van een doe-het-zelf maatregel neemt meer tijd in beslag dan het uitwerken van het Hulpakket en de subsidie. Op een later moment wordt de verordening voor de uitvoering van deze maatregel voorgelegd aan het college en de raad. Voor de Doe-Het-Zelf aanpak reserveren we €433.000 vanuit de SPUK. Hiermee hopen we ongeveer 300 inwoners te kunnen ondersteunen met het zelf verduurzamen van hun eigen woning.

1.4. Ontwikkelingen

Op 12 december 2023 hebben we een brief ontvangen van het RVO dat onze SPUK Lokale Aanpak Isolatie is gewijzigd, en de bedragen die per woning beschikbaar worden gesteld verhoogd zijn. Omdat we een grensgemeente zijn is ons budget per woning opgehoogd met €700 per woning van €1460,- naar €2160 per woning. Voorgaande aanpakken zijn nog ontwikkeld op de bedragen van €1460 per woning. We gaan met deze aanpakken starten en ondertussen onderzoeken we op welke manier we inwoners nog meer kunnen ondersteunen

in de isolatie aanpak. Hierbij kunnen we denken aan een nieuwe ronde van een volledig ontzorgde aanpak voor de inwoners die dit het meest nodig hebben.

Daarnaast gaan we ieder half jaar evalueren. We kijken hoe het er met de budgetten voor staat en of we hier nog in bij moeten sturen. Ook zijn dit de momenten waarop we kijken hoe we de bedragen voor de volgende jaren gaan aanvragen en in gaan zetten.

2. Isolatiesubsidie voor alle woningeigenaren

De reeds aflopende isolatiesubsidie is beschikbaar voor alle woningeigenaren binnen de gemeente Losser. Vanuit de SPUK middelen gaan we deze isolatiesubsidie voorzetten voor de doelgroep die binnen de voorwaarden van de SPUK vallen (D,E,F,G-Label én WOZ <€335.000). Om deze subsidie weer voor alle woningeigenaren open te stellen, wordt er eenmalig een bedrag van maximaal €60.000 beschikbaar gesteld vanuit budget duurzaamheid. Woningeigenaren die niet binnen de SPUK voorwaarden vallen worden vanuit de additionele middelen betaald.

3. Financieringsmogelijkheden

Voor het verduurzamen van een woning kunnen inwoners aanspraak maken op verschillende subsidies. Naast dat inwoners de verduurzaming wellicht deels kunnen financieren met een subsidie zal er altijd een bedrag overblijven welke inwoners zelf moeten financieren. Er zijn verschillende financieringsmogelijkheden voor inwoners, te denken aan de commerciële markt (o.a. banken) en het Nationaal Warmtefonds. Laatst genoemde is afgelopen zomer verruimd en vergemakkelijkt. Inwoners met een verzamelinkomen tot €60.000 komen nu in aanmerking voor een 0% lening. Inwoners die een verzamelinkomen boven de €60.000 hebben, kunnen ook een lening aanvragen bij het warmtefonds maar moeten hierover wel rente betalen.

3.1. SVn

Daarnaast kan de gemeente er voor kiezen om zelf een lening op te zetten voor inwoners. Hierbij kan worden gedacht aan de SVn (deze kennen we al van de Starterslening). Bij de SVn kan de gemeente een lening beschikbaar stellen met een aantrekkelijk rentepercentage (1,6% huidige rentepercentage). Momenteel zijn we aan het uitzoeken hoe we deze lening op kunnen zetten. We komen hier met een voorstel op een later moment op terug.

Bijlagen

- Bijlage 1. Praatplaat Nationaal Isolatieprogramma (NIP)